

Εσκιμώοι

Οι αυτόχθονες κάτοικοι του αρκτικού κύκλου.

Από την Δήμητρα Καραντώνη

Ινουίτ είναι το όνομα των Εσκιμώων στη γλώσσα τους και σημαίνει «άνθρωποι». Οι πρώτοι Γάλλοι που αποίκησαν τον Καναδά, τους ονόμασαν «Εσκιμώους», που προέρχεται από τη λέξη esquimaux και σημαίνει «αυτός που τρώει ωμά».

Οι Ινουίτ εμφανίστηκαν στην Αλάσκα το 1000 μ.Χ. Κατοικούν σε μερικές περιοχές της Γροιλανδίας, στον Καναδά, στην Αλάσκα ακόμη και στις Β.Α. περιοχές της Ασίας. Ο συνολικός πληθυσμός τους υπολογίζεται στα 110.000 άτομα. Έχουν προσαρμοστεί τέλεια στις παγωμένες περιοχές που ζουν εδώ και χιλιάδες χρόνια. Ο παραδοσιακός τρόπος ζωής τους φάνηκε να κινδυνεύει από την διείσδυση μοντέρνων ιδεών και μοντέρνας τεχνολογίας. Οι Ινουίτ κατάφεραν τα τελευταία χρόνια να αναβιώσουν τον πατροπαράδοτο τρόπο ζωής των προγόνων τους και να τον προσαρμόσουν στον μοντέρνο.

Οι Εσκιμώοι είναι άνθρωποι χαμηλού ή μέσου αναστήματος, με ελαφρά κίτρινο δέρμα και χαρακτηριστικά σχιστά μάτια. Τα μαλλιά τους είναι ίσια, πυκνά και μαύρα και σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά τους, προσδίδουν στους Εσκιμώους χαρακτηριστικά μογγολικής καταγωγής. Τα ρούχα τους αποτελούνται κυρίως από δέρματα αρκούδας, φώκιας και αλεπούς.

Κατάφεραν να επιζήσουν σε δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες κυνηγώντας κυρίως φώκιες και φάλαινες, που τους εξασφάλιζαν τροφή και ένδυση. Ένα είδος φάλαινας είναι εξαιρετικά πολύτιμο για αυτούς διότι το δέρμα της, που είναι μαλακό, τους προσφέρει όχι μόνο τροφή αλλά και όλη τη βιταμίνη C που χρειάζονται για επιβίωση. Η φώκια τους είναι χρήσιμη και για τα κόκαλά της πάνω στα οποία χαράζουν παραστάσεις κυνηγιού και τα εμπορεύονται. Δεν πετάνε τίποτα από ένα ζώο που σκοτώνουν. Οι Ινουίτ πιστεύουν πως κάθε τι έχει ψυχή: οι άνθρωποι, τα ζώα, τα φυτά, η θάλασσα, ο άνεμος κλπ. Πιστεύουν ακόμα πως όλα είναι συνδεδεμένα, όλες οι ψυχές μεταξύ τους.

Η άνοιξη, το καλοκαίρι, το φθινόπωρο και ο χειμώνας, έχουν τα δικά τους ξεχωριστά χαρακτηριστικά σε αυτές τις περιοχές. Η μέση θερμοκρασία στο πιο κρύο μήνα, που είναι ο Ιανουάριος, κυμαίνεται από -11 έως -30°C. Οι λίμνες είναι παγωμένες τουλάχιστον για το μισό χρόνο, από το Νοέμβριο μέχρι το Μάιο.

Ποτέ δεν καλλιεργούν το έδαφος, επειδή πολύ μικρή βλάστηση μπορεί να αναπτυχθεί σε τόσο κρύο κλίμα. Οι σκληρές συνθήκες διαβίωσης τους και η έλλειψη φρούτων και λαχανικών τους έκαναν να μάθουν πώς να κυνηγούν στη θάλασσα, αλλά και στην ακτή.

Οι Εσκιμώοι τρέφονται κυρίως με κρέας, όχι μόνο επειδή η τροφή αυτή είναι περισσότερο διαθέσιμη, αλλά και επειδή η διατροφή αυτή είναι πιο αποτελεσματική για να διατηρηθεί το σώμα ζεστό και κατά συνέπεια υγιές. Το αίμα και η σάρκα από θαλάσσιους ίππους, φώκιες, φάλαινες, τάρανδους, μοσχοβόδια και πολικές αρκούδες αποτελούν ένα μεγάλο μέρος της διατροφής τους. Τρώνε επίσης πουλιά και τα αβγά τους καθώς και ψάρια όπως σκαλπίνες, μπακαλιάρο και λιμνοπέστροφα. Τρώνε ακόμη φυτικές τροφές, όπως φύκια, χόρτα, ρίζες και μούρα.

Πιστεύουν ότι οι τροφές που παίρνει κάποιος κατευθείαν από τη φύση, του χαρίζουν υγεία και μακροζωία

Παρόλο που τρώνε τόσο λιπαρά κρέατα, οι Εσκιμώοι δεν υποφέρουν από παχυσαρκία και διαβήτη τύπου δύο, ενώ τα καρδιακά επεισόδια είναι σπανιότατα. Οι Εσκιμώοι συνήθως στεγνώνουν τις πρωτεϊνικές τους τροφές για να διατηρηθούν και να καταναλωθούν αργότερα. Μερικές φορές μαγειρεύουν το φαγητό τους, ενώ άλλες πάλι τα τρώνε παγωμένα ή ωμά. Οι τεχνικές συντήρησης τροφίμων περιλαμβάνουν τη ζύμωση ψαριών και κρέατος με τη μορφή Igunaq, που σημαίνει ότι θάβουν το κρέας και το λίπος που «πιάνουν» το καλοκαίρι στο έδαφος, όπως μπριζόλες, οι οποίες «ζυμώνονται» το φθινόπωρο, παγώνουν το χειμώνα και είναι έτοιμες για κατανάλωση τον επόμενο χρόνο.

Όταν μαγειρεύουν αναμιγνύουν λίγα συστατικά και προσθέτουν πολύ λίγα μπαχαρικά. Μερικά από τα αγαπημένα τους πιάτα είναι:

Akutaq: Μούρα αναμεμειγμένα με λίπος. Παραδοσιακά, το akutaq γινόταν με χτυπημένο λίπος αναμεμειγμένο με μούρα, όπως κράνμπερις και μύρτιλλα, ψάρια, χόρτα ή ρίζες με ζωικό λάδι ή λίπος. Πρόσφατες προσθήκες περιλαμβάνουν τη ζάχαρη και το γάλα.

Bannock: Ψωμί από λευκό ή ολικής αλέσεως αλεύρι, μπέικιν πάουντερ, ζάχαρη, λαρδί και νερό ή γάλα. Ζυμώνουν όλα τα υλικά μαζί και στη συνέχεια τηγανίζουν το μίγμα σε λίπος ή λάδι. Πολλές φορές προσθέτουν αποξηραμένα φρούτα ή μπαχαρικά.

Suaasat: Παραδοσιακή γροιλανδική σούπα από φώκια, φάλαινα, τάρανδο, ή θαλασσοπούλια. Η σούπα περιέχει επίσης κρεμμύδι και πατάτες και τις δίνουν περισσότερη γεύση προσθέτοντας αλάτι, πιπέρι και δάφνη. Για να την κάνουν πιο χορταστική, συχνά προσθέτουν ρύζι ή κριθάρι, που έχουν μουλιάσει αποβραδής.

Οι Εσκιμώοι κατοικούν μέσα σε σκηνές από δέρμα φώκιας ή τάρανδου.

Το χειμώνα και σε ορισμένες περιοχές φτιάχνουν τα περίφημα παγόσπιτά τους, τα "ιγκλού". Ορθογώνια κομμάτια παγωμένου χιονιού τοποθετούνται κυκλικά, ώστε η κατασκευή να συγκλίνει και να σχηματίζεται τελικά ένας τέλειος θόλος. Για να ζεσταθούν, οι Εσκιμώοι ανάβουν μια λάμπα που καίει λίπος φάλαινας, ώστε να αναδίδει πολλή θερμότητα. Το χιόνι αρχίζει να λιώνει, όμως επειδή η οροφή του θόλου είναι καμπύλη δεν στάζει. Αντιθέτως τα κομμάτια του χιονιού εμποτίζονται με υγρασία. Τότε οι Εσκιμώοι ανοίγουν την πόρτα και ο ψυχρός αέρας μεταμορφώνει το ιγκλού σε ένα συμπαγές και ανθεκτικό καταφύγιο, που λιώνει μόνο με το τέλος του χειμώνα. Άλλωστε οι πολικοί άνεμοι πνέουν με θερμοκρασία -50 βαθμούς κελσίου και έτσι το εξωτερικό τοίχωμα του πάγου παραμένει παγωμένο.

τραβούν τα έλκηθρα των Εσκιμώων για τις μετακινήσεις τους στην ξηρά. Για τις θαλάσσιες μετακινήσεις τους, συνηθίζουν να φτιάχνουν βάρκες από δέρματα, που ονομάζονται καγιάκ.

Κύριος σύντροφος της ζωής τους είναι η βάρκα τους και τα σκυλιά τους. Τα σκυλιά των Εσκιμώων έχουν πάρα πολύ καλή όσφρηση και τους βοηθάνε στο κυνήγι τους. Επίσης τα συγκεκριμένα σκυλιά

Το τόξο, που χρησιμοποιούσαν παλιά για κυνήγι, έχει τώρα αντικατασταθεί από το τουφέκι, αλλά για το κυνήγι υδρόβιων ζώων εξακολουθούν να χρησιμοποιούν το παράξενο καμάκι τους.

Η γλώσσα τους, για την οποία είναι πολύ περήφανοι, είναι πολύ δύσκολη, ενώ το αλφάβητο τους αποτελείται από 32 διαφορετικούς συλλαβικούς χαρακτήρες.

Η θρησκεία τους είναι αξιοπερίεργη. Παρόλο που πιστεύουν σε ανώτερα όντα, καλά ή κακά, δεν υπάρχει καμιά εκδήλωση λατρείας γι' αυτά. Σήμερα μεγάλος αριθμός Εσκιμών έχει εκχριστιανιστεί.

Επίσης ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους είναι ότι δεν δίνουν όνομα στα παιδιά, μέχρι να γίνουν 8 χρονών. Αν πεθάνουν πριν συμπληρώσουν αυτή την ηλικία, πιστεύεται ότι δεν έζησαν ποτέ στην πραγματικότητα.

Τέλος δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στο ιδιαίτερο φιλί των Εσκιμών.....ακουμπάνε τις μύτες και το πάνω μέρος των χειλιών τους.

Ωστόσο αυτό που θεωρείται παράδοση αιώνων για τους Ινουίτ είναι το λεγόμενο **kunik**. Πώς γίνεται; Τοποθετείς τη μύτη και το άνω χείλος στο μάγουλο ή το μέτωπο κάποιου και αρχίζεις να τον μυρίζεις. Στη Γροιλανδία ο χαιρετισμός αυτός συνηθίζεται μεταξύ ήδη γνωστών προσώπων, ενώ στη νήσο Τουβαλού του Ειρηνικού χρησιμοποιείται και ως ζεστό καλωσόρισμα στους επισκέπτες.

ΠΗΓΕΣ - ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

el.wikipedia.org

www.olivemagazine.gr

theatrecomments.weebly.com/

kontranews.gr

www.athensvoice.gr